

maakonnakeskus	235	23,5	63,4	84,6%	32	65	74	7,2
suurlinn	412	41,1	62,6	83,4%	31	64	74	6,9
teeninduspiirkonnata koolid	84	8,4	68,9	91,8	54	70	74	3,9
valla- ja väikelinnakoolid	250	25	61	81,3%	34	62	74	8,5
õhtukoolid	21	2,1	62	82,6	46	64	72	7,3
kokku	1002	100	62,9	83,8	31	64	74	7,5

Vastavalt kooli asukohatüübile sooritasid eksami kõige paremini teeninduspiirkonnata koolide õpilased (keskmine tulemus 91,8%), veidi madalam oli keskmine tulemus maakonnakeskuste koolidel (82,6%) ja suurlinna koolidel (83,4%), viimasesse tüüpi kuulus proportsionaalselt ka kõige suurem osa tänavusse valimisse kaasatud eksaminandidest (41,1%).

Vastavalt koolitüübile oli kõrgeim keskmine eksamitulemus gümnaasiumidel (84,5%), põhikoolidel oli see veidi madalam (81,9%).

Tabel 3. Lõpueksami tulemused kooli tüübi järgi

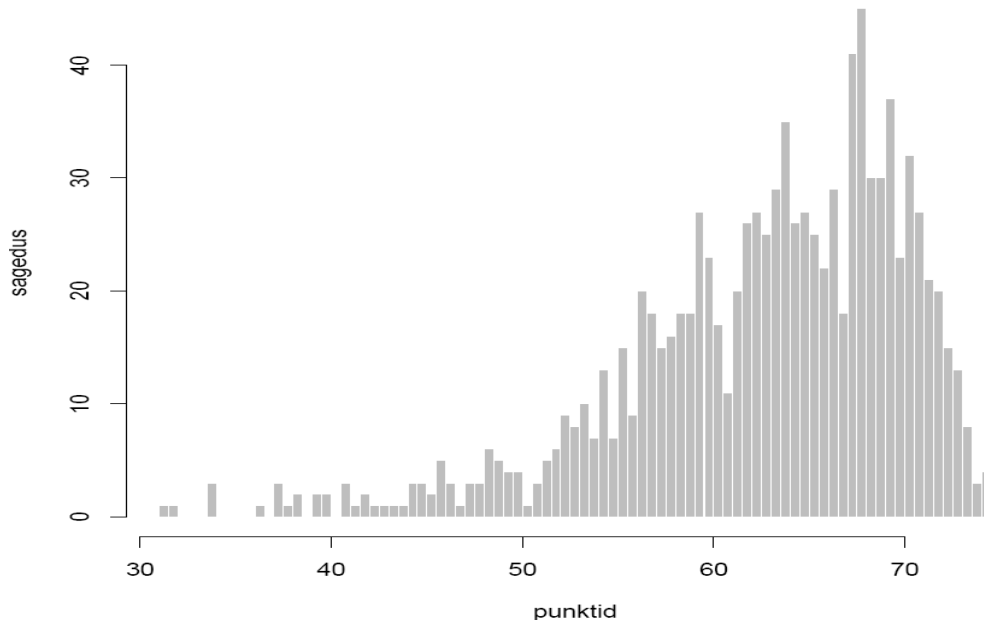
	N	N (%)	keskm	keskm (%)	min	mediaan	maks	standardhälve
gümnaasium, mille juures on põhikooli klasse	55	5,6%	61,2	81,6%	40	62	72	6,5
lasteaed-põhikool	9	0,9%	60,3	80,4%	48	60	74	9,6
põhikool	145	14,9%	61,4	81,9%	34	62	72	8
põhikool ja gümnaasium, mis tegutsevad ühe asutusena	764	78,5%	63,4	84,5%	31	65	74	7,3
kokku	1002	100	62,9	83,8	31	64	74	7,5

Vaadeldes eksamitulemusi sugude lõikes, näeme, et tüdrukud sooritasid eksami keskmiselt poistest veidi paremini, tüdrukute keskmine tulemus punktides oli 64,5 ja poistel 61,6 (vt. tabel 4). Poiste puhul torkab ka silma suurem standardhälve, ehk tulemuste varieeruvus (9,4), mis viitab sellele, et tüdrukute tulemused on üldiselt pisut ühtlasemad.

Tabel 4. Lõpueksami tulemused soo järgi

	N	N (%)	keskm	keskm (%)	min	mediaan	maks	standardhälve
poiss	519	51,8	61,6	82,1%	31	63	74	7,7
tüdruk	483	84,2	64,2	85,7%	34	66	74	6,8

kokku	1002	100	62,9	83,8%	31	64	74	7,5
-------	------	-----	------	-------	----	----	----	-----

Graafik 1

2. Eksamiosade analüüs

Traditsiooniliselt järgis eksam integreeritud osaoskuste loogikat ja koosnes viiest osast: kirjutamine, kuulamine, lugemine, keelestruktuurid ja suuline osa. Analüüsime järgnevalt eksamitulemusi eelpooltoodud loetelu järgides erinevate osade kaupa. Analüüsi jälgimist hõlbustab eelnev eksamitöö ja hindamisjuhendiga tutvumine (vt Riikliku Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskuse koduleheküljelt www.ekk.edu.ee).

Tabel 5. Lõpueksami põhinäitajad osade kaupa

	kuulamine	lugemine	keele struktuur	kirjutamine	rääkimine
punkte	15	15	15	15	15
keskmine tulemus	12,8	11,9	12,5	12,5	13,2
keskmine sooritus %	85	79,3	83,1	83,5	88,3
miinimum	4	6	6	0	0
maksimum	15	15	15	15	15
standardhälve	1,8	2,1	1,8	2,1	2,3

Kõrvutades osaoskuste tulemusi sugude järgi, näeme, et kui üldiselt on tüdrukute keskmised osaoskuste tulemused poistest veidi kõrgemad, siis on poisid sel aastal sooritanud tüdrukutest

veidi paremini lugemisosas ülesanded ning kuulamise keskmiste vahe on minimaalne (vt tabel 6). Produktiivsetes osakustes nagu kirjutamine ja kõnelemine on põhikooli lõpetavad tüdrukud üldiselt tugevamad.

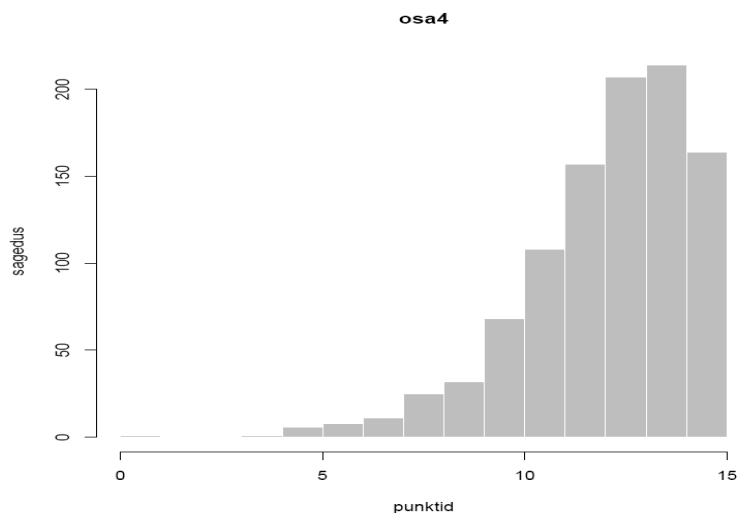
Tabel 6. 2010. aasta inglise keele lõpueksami keskmised osatulemused soo järgi

	kuulamine	lugemine	keelestruktuur	kirjutamine	rääkimine
poisid	84%	78,6%	81,4%	80,1%	86,5%
tüdrukud	86%	80,0%	84,9%	87,1%	90,1%

2.1 Kirjutamine

Kirjutamisosa keskmine tulemus oli 83,5% ja keskmine punktisumma 12,5 (vt punktide jagunemist graafikul 2), (2009. a oli keskmine 83,6%). Õpilaste kirjutamisoskust kontrolliti kahe ülesandega, teate ja kirja kirjutamisega. Teate kirjutamise keskmine tulemus oli 73,9% ja kirja puhul 85,9%. Sarnaselt eelmiste aastatega saadi ka tänavu pikema ülesande eest keskmiselt veidi kõrgemaid punkte.

Võrreldes omavahel seda, kuidas peeti erinevates koolides hindamisjuhendist kinni, leiame märkimisväärseid erinevusi. Kuna kirjutamise puhul on tegu subjektiivse hindamisega, siis võib mõnepunktilist kõikumist hinnates normaalseks pidada. Samas jäi mulje, et kohati suhtuvad õpetajad liiga loominguliselt hindamiskaala aspektidesse *Vocabulary* ja *Grammar / Spelling*, hinnates suhteliselt võrdväärseid töid ebajärjepidevalt (vastavalt vajadusele?) kord nii kord naa.

Graafik 2

Ülesanne 1

Teate kirjutamise eest oli eksaminandidel võimalik saada maksimaalselt 3 punkti (vt ka hindamisjuhendit). Õpilasel tuli kirjutada teade oma inglise keele õpetajale, kasutades kolme etteantud teemapunkti (*prompts*), mille järgi tuli vabandada, põhjendada ja küsida kodutöö kohta (vt ka eksamitööd).

Erinevate koolide õpilaste töid läbi vaadates torkas silma, et hindamise rangus / leebus varieerus kooliti märkimisväärselt ning mõnes koolis 1-le punktile hinnatud teade oleks teises maksimumi andnud.

Ülesanne 2

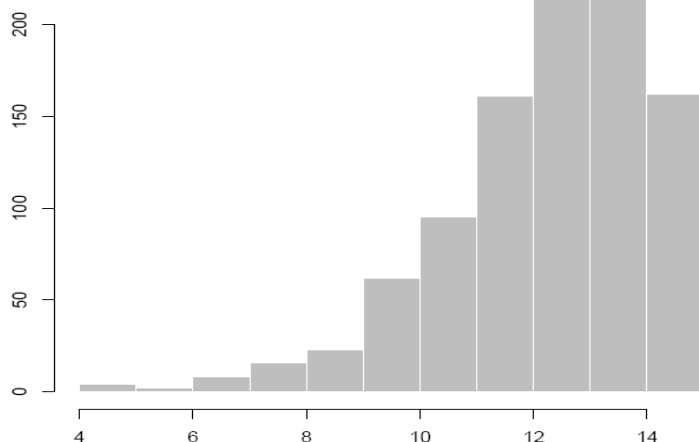
Nagu eelpool juba ka mainitud, said õpilased pikema kirjutise eest, võrreldes lühema kirjutamisülesandega, keskmiselt isegi pisut kõrgemaid punkte. Põhikooli inglise keele eksamil juba traditsiooniks kujunenud kirjas inglise keelt kõnelevale kirjasõbrale tuli õpilasel seekord keskenduda kolmele aspektile ning kirjeldada, kuidas kohtuti oma parima sõbraga ning mõnda lõbusat ühist ettevõtmist (kasutades eeldatavasti mineviku ajavorme) ning rääkida ka tulevikuplaanidest – kuidas kavatsetakse oma sõpra tema sünnipäeval üllatada.

Õpilaste jaoks oli sel teemal kirjutamine igati jõu- ja eakohane. Torkas silma, et detailsuseastmelt siiski eri koolide õpilased erinesid – mõned olid küllaltki üldsõnalised (näiteks *'I met my best friend in a kindergarten'*), samas mõned küllaltki detailsed (*'I met her on my firsts day of school when she came to me and said ...'*).

Enim esines vigu artiklite ja eessõnade kasutuses, mis B1 tasemel keeleõppijale arusaadavalt mõningaid probleeme valmistavad. Mõnevõrra üllatavalt oli paljudes töödes *can not* lahku kirjutatud, samuti esines ka lohakat ära kirja kirja juhustest sõna *'surprise'* puhul. Palju oli ka neid õpilasi, kes nii kirja pöördumises kui ka kirja lõpul lisasid oma nime järel punkti (näiteks *'Hello Tony.; 'Best wishes, Kati.'*)

2. 2. Kuulamine

Kuulamisosa keskmine tulemus oli 85% (12,8 punkti 15-st), mis on madalam keskmine, kui eelmisel aastatel (vrld 2009. a 93%) (vt punktide jagunemist graafik 3). Õpilaste kuulamissoosust kontrolliti kahe ülesandega, millest esimeses kuulasid õpilased lühiintervjuusid igapäevastel teemadel ja pidid märkima, kas dialoogide kohta esitatud väide on tõene või väär (*True or False*). Teine ülesanne oli lünga täitmine (ingl k *gap-filling*), mis põhines intervjuul Ameerika Ühendriikides elava Itaalia päritolu Enricoga. Esimese keskmine tulemus oli 90,5% ja teise 78,9%. Seega osutus esimene ülesanne õpilastele lihtsaks ja teine ülesanne jäi oma raskusastmelt keskmise kuulamisosa ülesande traditsioonilisse vahemikku.

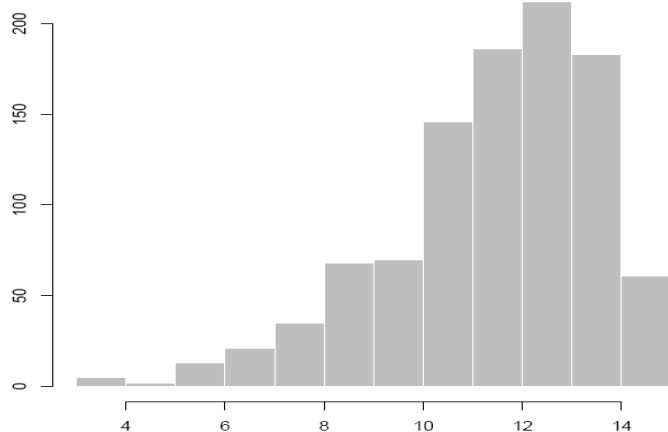

Graafik 3

Kuulamisülesandes ei hinnata sõnade õigekirja ja õigeks vastuseks loetakse variant, mis annab edasi võtmes leiduvate võimaluste mõtte. Kui sõna on õigekirjavigade tõttu loetamatu, arusaamatu või muutunud algsest tähendusest erinevaks, loetakse vastus valeks ja õpilane kaotab punkti. Seega, väiksemad väärtused nt. asesõna valikus, on selle osaoskuse testimise puhul täiesti aktsepteeritavad.

2.3. Lugemine

Lugemisosa keskmine sooritusprotsent oli 79,3 ja keskmine punktisumma 11,9 (vt graafik 4). 2009. aasta eksamil olid vastavad näitajad 77,3% ja 11,6, seega tänavuste näitajatega suhteliselt sarnased. Õpilaste lugemissoskust kontrolliti kahe ülesandega, millest esimene oli õige/vale/info puudub (ingl k *True / False / No information*) ning teine, mis baseerus biograafilisel tekstil kunstnik Jean Jaques Auduboni kohta. Teises ülesandes tuli õpilastel sobitada lünkadesse õige lause (ingl k *matching*), artiklis oli juttu troopilise mere uudsest kalaliigist. Tekstist väljavõetud laused olid õpilastele pangas ette antud ja üks lause pidi jääma üle. Esimese ülesande keskmine tulemus oli 75,6% ja teisel ülesandel 86,7%, seega osutus esimene ülesanne teisest mõnevõrra keerulisemaks.

Graafik 4

Ülesanne 1

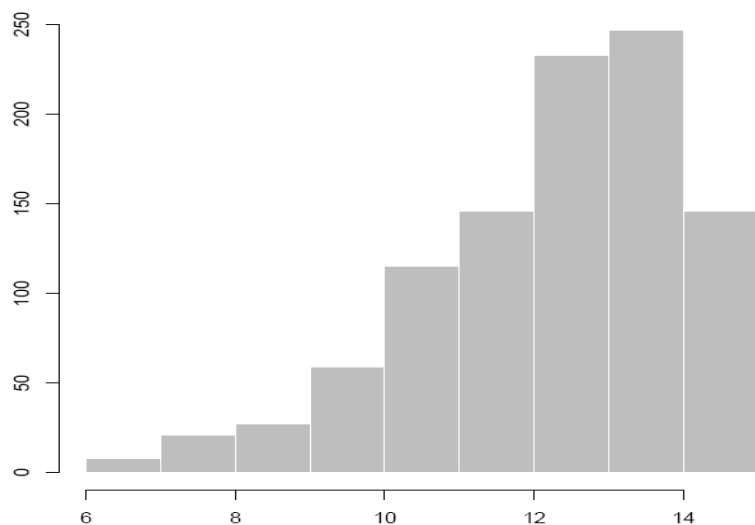
Õige/vale/info puudub ülesanne osutus õpilastele teise ülesandega võrreldes veidi raskemaks (keskmine sooritusprotsent 75,6). Õpilasel tuli vastata kümnele teksti kohta käivale väitele ning otsustada, kas iga väide on tõene, väär või puudub selle kohta tekstis info. Ülesanne testis teksti detailset mõistmist ning tekstist info leidmise oskust. Üksikküsimuste sooritusprotsendid jäid valdavalt vahemikku 68–93.

Ülesanne 2

Lugemise teine ülesanne osutus õpilastele esimesest kergemaks, sooritusprotsent oli 86 ning võrreldavas suurusjärgus olid ka üksikküsimuste keskmised sooritusprotsendid. Ülesanne testis eelkõige õpilaste oskust saada aru teksti sisestest seostest (*cohesion*). Maksimumpunktide saamiseks tuli õpilasel sobitada lünkadesse (kokku 5) sobiv tekstist eelnevalt eemaldatud lause, üks etteantud lausetest ei sobinud ühtegi lünka ning pidi jääma üle. Selleks et kogu ülesannet õigesti lahendada, ei piisanud vaid vajaliku sõna vahetust ümbrusest arusaamisest, vaid tuli ka mõista teksti kui tervikut.

2.4. Keele struktuur

Keelestruktuuride osa keskmine tulemus oli 83,1% (keskmine punktisumma 12,5, vt graafikut 5), mis on mõnevõrra kõrgem kui varasematel aastatel (nt 2009. a 75,3%). Erinevalt teistest samal eksamil testitavatest osaoskustest annab keele struktuuri osas iga õige vastus 0,5 punkti. Õpilaste grammatikaoskust kontrolliti kolme ülesandega. Nendest esimene oli valikvastustega ülesanne (3 valikut), millega kontrolliti peamiselt ajavormide, eessõnade, artiklite ja asesõnade kasutust. Teises ülesandes tuli õpilasel etteantud neljast variandist lünka valida õige eessõna. Kolmandas ülesandes testiti õpilaste oskust valida vastavalt kontekstile lünka sobivaim ajavorm. Keelestruktuuride esimese ülesande sooritusprotsent oli 93%, teisel ülesandel 83,6% ja kolmandal 60,7%. Seega võib väita, et grammatikaülesannete gradatsioon suunaga kergemalt raskemale toimus ootuspäraselt.

Graafik 5

Ülesanne 1

Esimene, valikvastustega ülesanne kontrollis ajavormide, artiklite, eessõnade, omadussõnade võrdlusastmete ja määrsõnade kasutust. Tegu oli eraldiseisvate lausetega ning iga lause täitmiseks tuli valida kolme valikvastuse hulgast sobivaid. Ülesanne osutus õpilastele kergeks ja üksiküsimuste keskmised sooritusprotsendid jäid valdavalt vahemikku 81–97.

Ülesanne 2

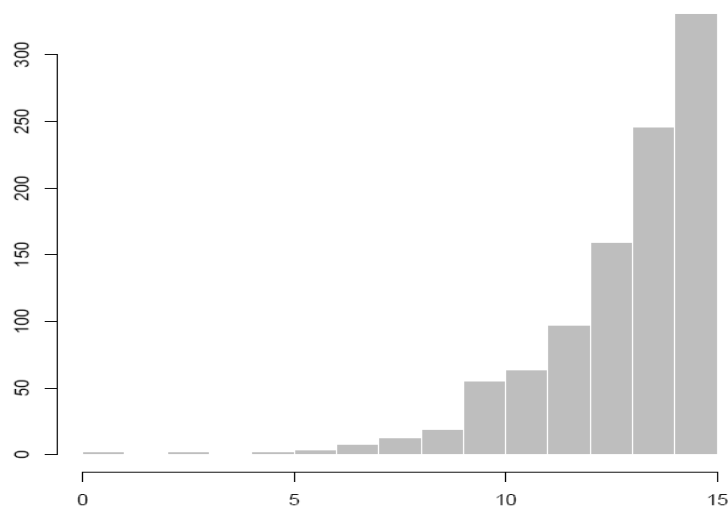
Teine ülesanne keskendus peamiselt eessõnade kontrollimisele ning oli esimesest mõnevõrra keerulisem. Alustekstiks oli autentne artikkel kaunis kohas asuvast ühele perekonnale kuuluvast nõ *dream house*-ist. Tegu oli lünktekstiga, kus õpilasel tuli lünk täita sobivaima sõnaga neljast etteantud variandist. Ülesande keskmised sooritusprotsendid jäid vahemikku 55–96. Raskeimaks osutunud lünk nõudis eessõna 'on' kasutust ('...at the property they own **on** the Hebridean island of Mull'), kus pea veerand vastanuist valis lünka eessõna 'in'.

Ülesanne 3

Kolmas ülesanne, mis nagu eelpool ka mainitud, osutus ettearvatult keelestruktuuride kõige raskemaks ülesandeks, keskendus mineviku ajavormidele, mis tuli moodustada etteantud sõnatüvest arvestades seejuures konteksti. Kuna ülesanne oli oma raskusastmelt üle keskmise, siis osutus see õpilaste jaoks ka kogu eksami kõige keerulisemaks ülesandeks – keskmine sooritusprotsent oli 60,7. Omakorda selle ülesande raskeimad üksiküsimused olid 57 ja 58 (sooritusprotsendid vastavalt 36 ja 48), mõlema raskeks osutunud üksiküsimuse eristusindeksid olid head, mis viitab sellele, et just sellised keerukamad küsimused eristavad tugevamad keeletundjad nõrgemaist.

2.5. Kõnelemine

Eksami suulise osa sooritusprotsent oli 88,4 ja keskmine saadud punktisumma 13,1 (vt punktide jagunemist graafikul 6), mis näitab, et inglise keeles kõnelemine ei ole põhikooliõpilastele raske ja eksamivorm ei valmistanud samuti raskusi (vrld 2008. aastal 88,1%). Kõnelemisoskust kontrolliti pildi kirjeldamise, küsimustele vastamise ja lühikese rollimängu abil.

Graafik 6

Suulise osa hindamiskaala jäi 2009. aastaga võrreldes samaks. Hinnatavad aspektid olid ülesande täitmine, suhtlusoskus, sõnavara, grammatika ja hääldus/soravus. Kõigil aspektidel oli võrdne osakaal (maksimaalselt 3 punkti). Tulemused olid järgmised: ülesande täitmine (keskmine sooritusprotsent 91,2), suhtlusoskus (keskmine 90,8%), sõnavara (keskmine 87,6%), grammatika (keskmine 80,8%) ja hääldus/soravus (keskmine 90,9%). Ülesande täitmise ja häälduse/soravuse aspektide kõrged keskmised näitavad, et õpetajad on eksami formaati hästi selgitanud ja õpilased teavad, mida neilt nõutakse. Seega osutusid kõige lihtsamaks ülesande täitmise ja soravuse/häälduse aspekt ja raskeimaks grammatika.

3. Kokkuvõtteks

Inglise keele põhikooli 2010. aasta eksami struktuur järgis varasemate aastate oma, samuti oli ülesannete tüübilt eelmistest eksamitest tuttav. Tervikuna oli eksam raskusastmelt eelmiste aastatega võrreldav ja erinevad osaoskusedki jäid üldiselt traditsioonilistesse raskusastmetesse, keskmisest pisut kergemaks osutus keelestruktuuride osa.

Kindlasti on endiselt oluline tagada õpetajatele piisav eksamialane koolitus, mis püüaks standardiseerida ja siluda erinevate hindajate varieeruvaid skaalade tõlgendusi ning tagada ühtsematel alustel hinnatud eksamitööd.